NASZ PRZYJACIEL

Dodatek tygodniowy „Głosu Wąbrzeskiego" poświęcony sprawom oświatowym, kulturalnym i literackim

NR. 54 | Wąbrzeźno dnia 1 stycznia 1935 r | Rok 16

Niedziela po Bożem Narodzeniu

LEKCJA

z listu św. Pawła do Galatów rozdz. 4, wiersz 1—7.

Jak długo dziedzic jest dziecięciem, nic nie jest różny od sługi, będąc panem wszystkiego, ale jest pod opiekuny i sprawcami aż do zamierzonego czasu od ojca. Także i my, gdyśmy byli dziećmi, byliśmy pod elementy świata. Lecz gdy przyszło wypełnienie czasu, zesłał Bóg Syna Swego, uczynionego z niewiasty, uczynionego pod zakonem, aby tych, którzy pod zakonem byli, wykupił, żebyśmy przysposobienia synowskiego dostali. A iż jesteście synowie, zesłał Bóg Ducha Syna Swego w serca wasze wołającego: Abba, Ojcze! A tak już nie jest niewolnikiem, ale synem; a jeśli synem, tedyć i dziedzicem przez Boga.

EWANGELJA

św. Łukasza rozdz. 2, wiersz 33—40.

Ojciec Jezusa i Matka dziwowali się temu, co o Nim mówiono. I błogosławił im Symeon i rzekł do Marji, Matki Jego: Oto Ten położon jest na upadek i na powstanie wielu w Izraelu i na znak, któremu sprzeciwiać się będą. I duszę Twą własną przeniknie miecz, aby myśli z wiela serc były objawione. I była Anna prorokini, córka Fanuelowa, z pokolenia Aser: ta była bardzo podeszła w leciech, a siedm lat żyła z mężem swym od panieństwa swego, a ta wdową aż do lat ośmdziesiąt i czterech, która nie odchadzała z kościoła, postami i modlitwami służąc we dnie i w nocy. Ta też onej godziny nadszedłszy, wyznawała Panu i powiadała o Nim wszystkim, którzy oczekiwali odkupienia Izraelskiego. A gdy wykonali wszystko według zakonu Pańskiego, wrócili się do Galilei, do Nazaret, miasta Swego. A Dziecię rosło i umacniało się pełne mądrości, a łaska Boża była w Niem.

NA UROCZYST. OBRZEZANIA PAŃSKIEGO.

EWANGELJA

św. Łukasza rozdz. 2, wiersz 21.

A gdy się spełniło ośm dni, iżby obrzezano Dzieciątko: nazwano jest Imię Jego Jezus, które było nazwane od Anioła pierwej, niźli się w żywocie poczęło.

NAUKA

Czemu się dziwili Marja i Józef temu, co mówiono o Dzieciątku Jezus?

Radowali się, że Pan Bóg tak cudownym sposobem przez różnych świadków, Aniołów, pastuszków, wschodnich mędrców i sędziwego Symeona objawił tajemnicę, iż Dziecię Jezus jest oczekiwanym Zbawicielem świata.

Którym będzie Chrystus Pan ku zmartwychwstaniu?

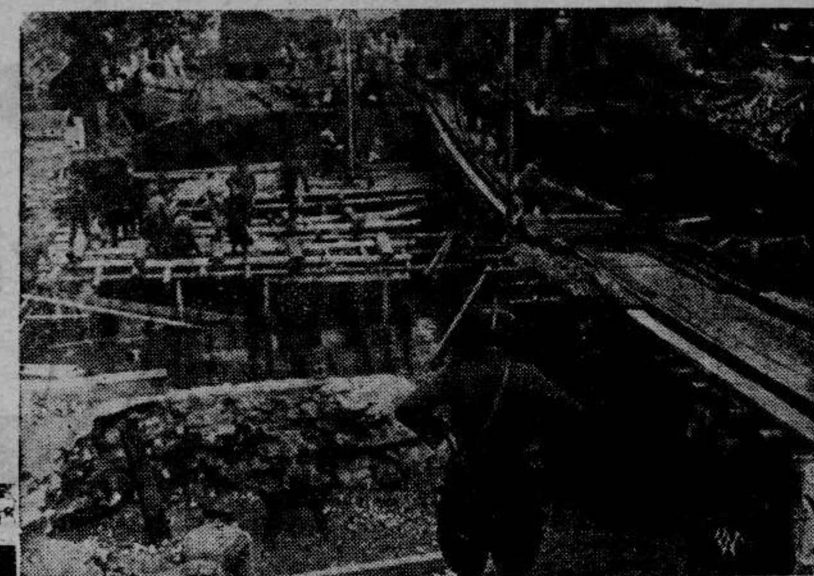
Tym, którzy uwierzyli Weń i w naukę Jego i według niej żyją. Jeśli w dobrem wytrwają, wtedy zmartwychpowstaną i wnijdą do żywota wiecznego.

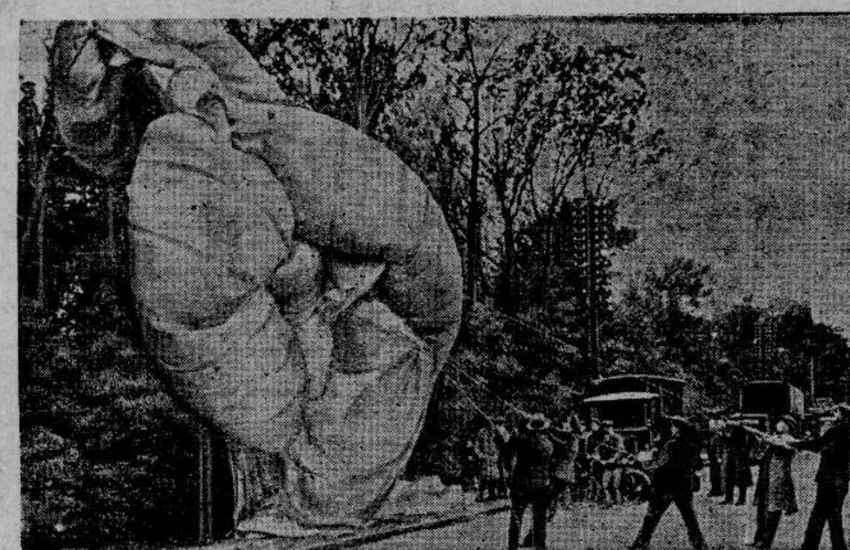
Pani Prezydentowa Mościcka wśród ubogiej dziatwy
P. Prezydentowa Marja Mościcka zwiedziła plac zabaw dla dzieci Powiśla, mieszczący się przy ul. Rybaki w Warszawie oraz ogród Jordanowski dla dzieci Czerniakowa w parku Łazienkowskim. Na zdjęciu P. Prezydentowa, inicjatorka i protektorka tych placów zabaw wśród dziatwy na Rybakach.

Przy końcu września nawiedził Japonję, jak wiadomo, tajfun niezwykłej siły, który zniszczył całkowicie 18 miast, powodując olbrzymie straty. Oto pierwsze zdjęcia jakie nadeszły z Japonji, dają one obraz straszliwego zniszczenia: Zdjęcie górne przedstawia ruiny jednej z najwspanialszych świątyń w Osaka, liczącej 1500 lat — i zdjęcie dolne — szczątki hangarów szkoły lotniczej w Tokio zniesionych przez tajfun. Całkowitemu zniszczeniu uległo 79 aparatów.

Naprawa komunikacji na terenach nawiedzonych powodzią
Saperzy przy budowie mostu w Bogumiłowicach, gdzie wskutek powodzi przerwana została komunikacja

Balon armji angielskiej urwał się podczas burzy i gnany wiatrami przebył przestrzeń około 100 klm., aż się zaplątał w przewodach telegraficznych. Jakby cudem dwaj piloci wyszli zdrowo z katastrofy.

W stolicy Belgji, Brukseli, wybuchł strajk szoferów taksówek. Strajk wyłonił się na podstawie żądań zarobkowych. Strajkujący szoferzy powywracali samochody, które nie zastosowały się do nakazu strajkowego.

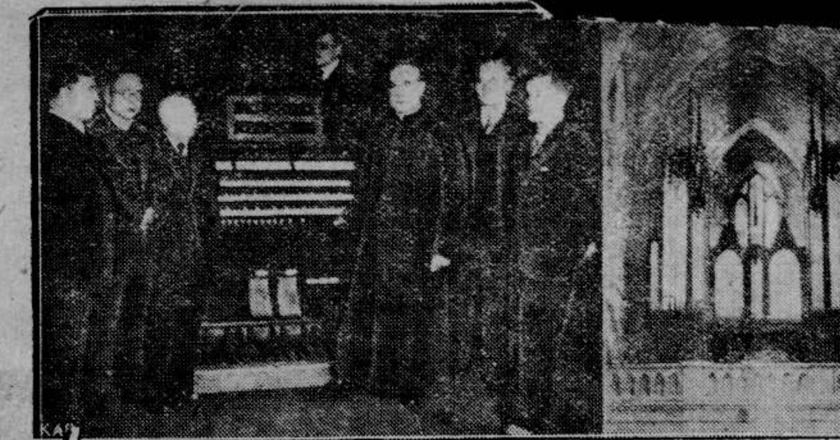

Kardynał Innitzer poświęcił ostatnio w jednym z parków Wiednia w obecności tłumów dziatwy statuę św. Franciszka

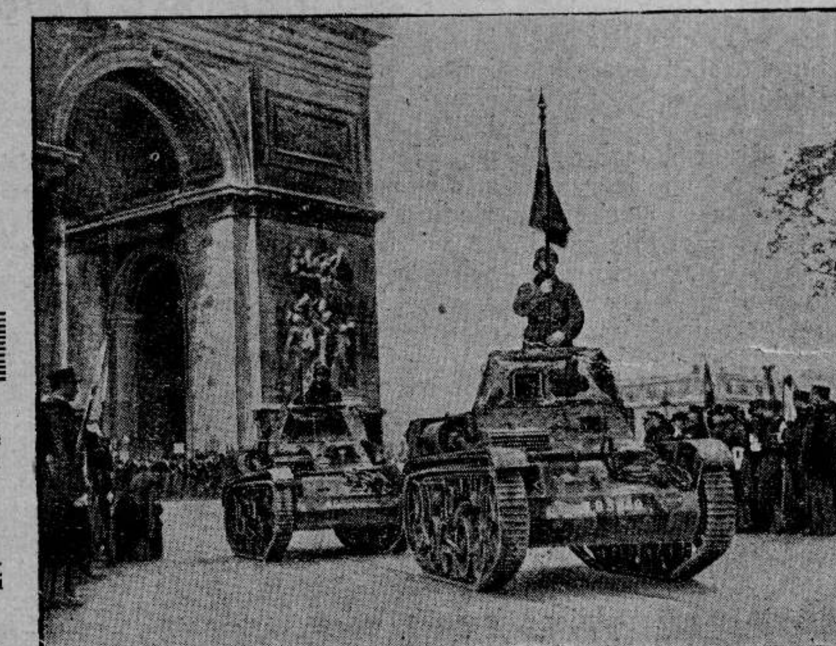

Syn prezydenta Hiszpanji, młody Zamora, zostanie na wyraźne życzenie swego ojca postawiony przed sąd wojenny, ponieważ sympatyzował z powstańcami i rewolucjonistami *hiszpańskimi.*

Przejęcie przez komisję rzeczoznawców nowych organów dla kościoła św. Katarzyny w Zgierzu. Organy wykonała firma W. Biernacki z Warszawy.

Z okazji 16 rocznicy zawieszenia broni odbyła się w Paryżu wielka defilada wojsk francuskich. Na obrazku: Oddziały tankowe pod Łukiem Triumfalnym w Paryżu.

GOEMBOES U MUSSOLINIEGO.
Donosiliśmy już o wyjeździe węgierskiego premjera ministrów Goemboesa do Rzymu. Powyżej zamieszczamy obraz, przedstawiający przybycie Goemboesa na dworzec w Rzymie. Goemboes (na lewo) został powitany na dworcu przez Mussoliniego.

01049

Gruźlica — to plaga społeczna

Walczyć z nią musi całe społeczeństwo

Gruźlica jest najbardziej rozpowszechnioną chorobą zaraźliwą. W Polsce choruje na nią około 800.000 ludzi, z których 200.000 zagraża zdrowiu swego otoczenia. Roznosicielem zarazków jest człowiek chory na gruźlicę, który przy kaszlu, kichaniu a nawet głośnej rozmowie, rozsiewa w postaci drobnych kropelek ślinę wraz z zawierającą zarazki plwociną. Wyschnięta plwocina unoszona z kurzem ulicznym z podłóg, ubrań i bielizny chorych — to także źródło zarazy. Dzieci zarażają się również przez mleko krów chorych na gruźlicę bydlęcą. Od chwili zarażenia do wybuchu choroby w całej pełni mogą preminąć lata całe. Często choroba rozwija się podstępnie i osobnik będący w stadjum choroby groźnem nietylko dla jego życia lecz i dla zdrowia otoczenia, może czuć się względnie dobrze i o chorobie swej nie wiedzieć. Wskutek tego choroba ta bywa często zbyt późno rozpoznawaną, kiedy już leczenie jej ma mniej pomyślne widoki przywrócenia całkowicie zdrowia. Z powodu dużego rozpowszechnienia i późnego rozpoznawania większość ludzi stale styka się z chorymi na gruźlicę i wystawiona jest na niebezpieczeństwo zarażenia się nią. Najłatwiej ulegają zarażeniu dzieci, szczególniej z otoczenia chorych.

Rozszerzaniu się tej choroby — sprzyjają przeludnione, ciemne wilgotne mieszkania, złe odżywianie, przepracowanie i nadużywanie trunków.

Od gruźlicy można się ustrzec, zachowując pewne ostrożności. Należy unikać styczności z chorymi na gruźlicę, z kaszlącymi i plującymi. Przedewszystkiem przed zetknięciem się z takimi chorymi należy chronić dzieci, nie dopuszczać, aby były one pielęgnowane, całowane przez nich i wspólnie z nimi sypiały. Wszystkich należy pouczać o odpowiedniem zachowaniu się podczas kaszlu i kichania w celu uniknięcia rozpryskiwania się drobnych kropelek śliny wokoło siebie (dzieci wdrażać do tego od lat najmłodszych), aby podczas tych czynności odwracali głowę od otoczenia i zasłaniali usta chusteczką, pluli tylko do spluwaczek, nigdy zaś na podłogę lub ulicę; aby wszyscy, a szczególniej dzieci, używali tylko dla siebie przeznaczonych naczyń stołowych, noży, widelców, oraz spali oddzielnie na własnej pościeli. Małym dzieciom winno się podawać mleko krowie tylko gotowane. Wszyscy muszą pamiętać, że widne, słoneczne mieszkania, częste ich przewietrzanie, nawet w zimie, czyste utrzymywanie ciała przez codzienne jego mycie, należyte odżywianie, odpowiedni odpoczynek do pracy, wystrzeganie się trunków — są to najskuteczniejsze sposoby zachowania zdrowia.

Wczesne rozpoznanie cierpienia przez lekarza i odpowiednie leczenie może niejednokrotnie ocalić życie i przywrócić zdrowie.

Walkę z gruźlicą musi prowadzić całe społeczeństwo — obowiązkiem każdego obywatela kraju jest czynny w niej udział. Cały kraj musimy pokryć siecią poradni, odpowiednią ilością specjalnych szpitali i sanatorjów, aby wszędzie każdy miał zapewnioną pomoc lekarską i opiekę pielęgniarską. Musimy stworzyć tyle łóżek w szpitalach i sanatorjach, aby każdy początkujący chory miał możność kuracji, a niebezpieczni dla otoczenia mogli być w czas odosobnieni i leczeni.

—o—

Jak żyć należy, ażeby ustrzec się gruźlicy

PRZYKAZANIA

1. Słońce tępi gruźlicę więc chroń wiek dziecięcy
   I daj światła i słońca dzieciom jaknajwięcej.
2. Że twe ręce gruźlicę przenieść mogą skrycie,
   Uważaj przez dzień cały na częste ich mycie.
3. Gruźlica się rozwija zawsze wśród zaduchu,
   Więc czy śpisz, czy pracujesz otwórz okno druhu.
4. Jama ustna zarazków mieści w sobie roje.
   Więc przy myciu czyść zęby i myj usta swoje.
5. Pij mleko gotowane, nie prosto od krowy,
   Bo zarazek w niem bywa często chorobowy.
6. Zadużo jeść niezdrowo, zamało niezdrowo,
   Więc zastosuj w jedzeniu miareczkę środkową.
7. Wódeczka, piwko, winko — to trzy twoje wrogi,
   Więc, gdy się z niemi spotkasz, zbieraj za pas nogi.
8. Nie wstydź się! masz dość wody! a więc rusz się leniu,
   I płucz usta, nim zjesz co, płucz je po jedzeniu.
9. Zmieniaj często swą pościel i bieliznę swoją,
   Bo zarazki gruźlicy czystości się boją.
10. Gruźlica się w brud wkrada zawsze pokryjomu,
    Więc uważaj na czystość mieszkania i domu.
11. Obmyć twarz parę razy na dzień, to zamało,
    Trzeba choć raz na tydzień obmyć całe ciało.
12. Przed spaniem wypłucz usta, zmyj brud z swego ciała,
    Bo rzecz to nader ważna, choć napozór mała.
13. Pył uliczny roznosi zarazki gruźlicy,
    Więc ustami oddychać strzeż się na ulicy.
14. Masz mieć własne naczynie, widelce i noże,
    Bo cudze gruźlicą zarazić cię może.
15. Gruźlica na piecuchów wyciąga swe macki,
    Więc, gdy spoczniesz po pracy, masz użyć przechadzki.
16. Nie szczędź grosza, gdyś chory, na cóż jeszcze czekasz?
    Gdy gruźlica w początkach, zniszczy ci ją lekarz.
17. Słońce, czystość, powietrze, oto twa tężyzna,
    A z zdrowych jeno ludzi cieszy się Ojczyzna
18. Polska zdrową być musi, zdrowe ma mieć lica,
    A gorzej niźli wojna, niszczy ją gruźlica.

CZY PAN MARSZAŁEK SŁUCHA RADJA?

W tygodniku radjowym „Antena" został ogłoszony interesujący wywiad z dr. Marcinem Woyczyńskim, lekarzem przybocznym Marszałka Piłsudskiego. Na pytanie, czy Pan Marszałek słucha radja? — pułkownik odpowiedział:

— W chwilach wolnych od prac Komendant chętnie i dużo słucha radja.

— Panie pułkowniku, poruszyliśmy tak ciekawy temat, chciałbym go trochę rozwinąć. Jakiego rodzaju audycyj słucha Pan Marszałek najchętniej?

— Jako wielki miłośnik muzyki, najchętniej słucha programów muzycznych, a więc dobrej muzyki i śpiewu, ale tylko śpiewu dobrego.

— A audycje o charakterze literackim, kwadranse, słuchowiska, czy znajdują w Panu Marszałku słuchacza?

— Jeśli są nadawane w godzinach, kiedy Komendant ma czas, to naturalnie. Słuchowiska o pięknej formie literackiej, ujęte częściowo muzycznie, jak np. „Nieboska komedja" znajdują Jego uznanie.

— Znane jest powszechnie dobrotliwe zainteresowanie „Dziadka" światem dzieci, czy więc interesują Go również audycje przeznaczone dla najmłodszych słuchaczy?

— Słucha ich chętnie, zwłaszcza jeżeli wykonawcami są dzieci. Jako dowód może posłużyć fakt z przed lat kilku. W dzień Imienin Komendanta imieniem dzieci składał Mu przez radjo życzenia kilkuletni chłopiec. Po audycji Pan Marszałek kazał połączyć się telefonicznie z radjem, wezwać do aparatu młodocianego prelegenta i prowadził z nim kilkuminutową rozmowę — coprawda jednostronną, bo mały bohater, odważny przed mikrofonem, zaniemówił z wielkiego wrażenia przy telefonie...

— Biedaczysko! chociaż — szczęśliwe biedaczysko... Ho, ho! rozmawiać przez telefon z samym Panem Marszałkiem! Rozumiem jego wzruszenie... Napewno będzie pamiętał o tem przez całe życie"...